

Sygnatura akt I C 736/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 5 marca 2013 roku

Sąd Rejonowy dla Wrocławia - Śródmieścia we Wrocławiu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Marzena Sznajderska

Protokolant: Maja Ruda

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2013 roku we Wrocławiu

sprawy z powództwa P. M.

przeciwko M. B.

- o zapłatę

I. uchyla wyrok zaoczny z dnia 9 lutego 2012 roku w zakresie pkt I, III i IV;

II. zasądza od pozwanego M. B. na rzecz powoda P. M. kwotę 827 zł (osiemset dwadzieścia siedem złotych) wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od tej kwoty od dnia 21 października 2011 roku do dnia zapłaty;

III. w pozostałej części powództwo oddala;

IV. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2 897 zł (dwa tysiące osiemset dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt I C 736/11

UZASADNIENIE

Powód P. M. wniósł o zasądzenie od pozwanego M. B.: tytułem odszkodowania kwotę 19 840 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 13 maja 2011 roku do dnia zapłaty, tytułem zadośćuczynienia kwotę 5 160 zł oraz koszty postępowania. Powód wskazał, iż w okresie od dnia 23 czerwca 2009 roku do dnia 16 marca 2010 roku pozwany nabył samochód osobowy marki R. (...) o numerze nadwozia (...) o wartości 5 000 zł pochodzący z kradzieży na szkodę powoda, który pojazd ten otrzymał w prezencie jako środek komunikacji potrzebny do wykonywania zawodu. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia II Wydział Karny uznał w sprawie toczącej się pod sygnaturą akt II K 41/11 pozwanego za winnego zarzucanego mu czynu i na podstawie art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 58 § 3 k.k. wydał dnia 28 stycznia 2011 roku skazujący wyrok nakazowy. Sąd przyjął że okoliczności czynu i wina oskarżonego nie budziły wątpliwości. Prowadzone postępowanie przygotowawcze i sądowe bezspornie wykazało, że pozwany dopuścił się zarzucanego mu czynu popełnionego na szkodę powoda, który na jego skutek doznał zarówno szkody materialnej jak i krzywdy moralnej. Na skutek przestępstwa powód został narażony na utratę znacznych korzyści majątkowych i dodatkowe koszty, których nie poniósłby w przypadku nie popełnienia przestępstwa kradzieży przez pozwanego. Na utracone korzyści składa się utracony zarobek, który powód miał otrzymywać od swojego przyszłego pracodawcy. Powód miał być zatrudniony od listopada 2009 roku w mieszczącym się w S. przedsiębiorstwie swojego ojca chrzestnego – A. P. (1), który podarował powodowi skradziony samochód w celu dojeżdżania do pracy z miejsca zamieszkania tj. z W.. Dojazdy do S. stanowiły nieodłączny element zatrudnienia, bez którego nie mogło ono być wykonywane. Przewidziane wynagrodzenie za pracę zostało ustalone na kwotę 1 600 zł brutto miesięcznie. Na skutek kradzieży samochodu powód nie mógł podjąć pracy, gdyż samochód był do jej wykonywania niezbędny i tym samym nie otrzymywał przyrzeczonego przez przyszłego pracodawcę wynagrodzenia. W okresie od listopada 2009 roku do

października 2010 roku powód pozostawał bez pracy i żądanie odszkodowania z tego tytułu wynosi 19 200 zł. Powód, aby móc przemieszczać się po mieście zmuszony był nabywać każdego miesiąca bilety komunikacji miejskiej, które wyniosły łączną kwotę 640 zł za okres od lipca 2009 roku do października 2010 roku. Kwotę tą ustalono na bazie cennika (...) we W., który przyjmuje cenę 40 zł za bilet ulgowy (zniżka studencka) na wszystkie linie w granicach miasta. Termin żądania odsetek od dnia 31 maja 2011 roku wynika z dnia wezwania pozwanego do zapłaty kwoty 25 000 zł. Korespondencja zawierająca wezwanie nie została przez pozwanego odebrana. Powód doznał nie tylko uszczerbku majątkowego, ale również krzywdy, która wyrażała się przede wszystkim w braku spełnienia planów na przyszłość związanych z otrzymaniem nowego samochodu i podjęciem nowej pracy. Powód jako człowiek młody i pełny chęci do podjęcia pracy, która spełniałaby jego oczekiwania zarówno pod względem rozwoju zawodowego, jak i finansowym został pozbawiony przez czyn pozwanego wskazanej szansy. Kradzież samochodu była tym bardziej dotkliwa dla powoda, że stanowił on prezent od ojca chrzestnego. Kradzież samochodu pozbawiła powoda wielu możliwych radości wynikających z jego posiadania. Powód jako człowiek młody i chcący żyć pełnią życia po kradzieży samochodu był pozbawiony możliwości szybkiego przemieszczania się, a ponadto stał się zależny od komunikacji zbiorowej albo od dobrej woli osób, które zechciały użyczyć mu samochodu, kiedy go potrzebował. Zaistniała sytuacja spowodowała poczucie bezradności życiowej powoda, a dodatkowo wywołała negatywne widoki na przyszłość w jego życiu zawodowym oraz stan niepewności finansowej ze względu na brak możliwości podjęcia przyrzeczonej pracy w S.. Ze względu na wymaganą przez większość pracodawców dyspozycyjność i mobilność, których warunkiem jest m.in. umiejętność prowadzenia samochodu i jego posiadanie, powód został pozbawiony pewnego rodzaju atrakcyjności na rynku pracy, co tym samym zwiększyło i pogłębiło stan frustracji zawsze towarzyszący byciu poszkodowanym przez przestępstwo.

Pismem z dnia 7 listopada 2011 roku powód zmodyfikował żądanie pozwu domagając się zasądzenia ustawowych odsetek od kwoty 19 840 zł od dnia 24 maja 2011 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenia ustawowych odsetek od kwoty 5 160 zł od dnia 24 maja 2011 roku do dnia zapłaty wskazując, iż w wezwaniu do zapłaty wysłanym pozwanemu dnia 13 maja 2011 roku określono siedmiodniowy termin płatności.

Dnia 9 lutego 2012 roku wydano w niniejszej sprawie wyrok zaoczny, którym uwzględniono powództwo w zakresie żądania zapłaty odszkodowania w kwocie 19 200 zł wraz z odsetkami oraz zwrotu kosztów procesu. W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone.

W sprzeciwie od wyroku zaocznego pozwany podniósł, iż nigdy nie dopuścił się jakiegokolwiek czynu kradzieży, w tym również na szkodę powoda. Powód nie przedstawił żadnych dowodów na istnienie, wysokość i zasadność roszczenia. Twierdzenia powoda związane z rzekomą możliwością jego zatrudnienia w S. w firmie jego ojca chrzestnego powstały wyłącznie na użytek procesu i są całkowicie bezzasadne.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 19 maja 2008 roku powód P. M. nabył samochód osobowy marki R. (...) o numerze nadwozia (...). Cena nabycia pojazdu wyniosła € 200.

dowód: polisa seria (...), k. 101,

zaświadczenie o badaniu technicznym wraz z dokumentem identyfikacyjnym pojazdu, k. 102, 103,

zaświadczenie potwierdzające odprowadzenie składki podatku od towarów i usług, k. 104, 105,

dokument potwierdzający zapłatę akcyzy, k. 106,

faktura VAT nr (...) z 16.05.2008 r. wraz z tłumaczeniem na język polski, akta tut. Sądu o sygn. II K 41/11, k. 53, 57

Pomiędzy godz. 18 dnia 23 czerwca 2009 roku a godz. 9 dnia 24 czerwca 2009 roku dokonano kradzieży samochodu powoda. W okresie od dnia 23 czerwca 2009 roku do dnia 16 marca 2010 roku przedmiotowy pojazd został nabyty przez pozwanego M. B..

dowód: protokół z 24.06.2009 r., akta tut. Sądu o sygn. II K 41/11, k. 1, 2,

notatka służbowa z 24.06.2009 r., akta tut. Sądu o sygn. II K 41/11, k. 3,

wyrok nakazowy z 28.01.2011 r., akta tut. Sądu o sygn. II K 41/11, k. 193

Prawomocnym wyrokiem nakazowym z dnia 28 stycznia 2011 roku wydanym w sprawie toczącej się pod sygnaturą akt II K 41/11 Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia II Wydział Karny uznał M. B. oskarżonego o to, że w okresie od 23 czerwca 2009 roku do 16 marca 2010 roku we W. nabył samochód osobowy marki R. (...) o numerze nadwozia (...) o wartości 5 000 zł pochodzący z kradzieży na szkodę P. M. za winnego.

dowód: wyrok nakazowy z 28.01.2011 r., akta tut. Sądu o sygn. II K 41/11, k. 193,

przesłuchanie powoda, k. 137 – 140,

przesłuchanie pozwanego, k. 141, 142

Powód miał zostać w listopadzie 2009 roku zatrudniony w przedsiębiorstwie swojego ojca chrzestnego – A. P. (1) zajmującego się sprzedażą części samochodowych. Sklep (...) znajduje się w S.. Do zakresu obowiązków powoda należeć miał odbiór towaru z hurtowni położonych na terytorium W. i przewożenie go do siedziby przedsiębiorstwa oraz dostarczanie towaru do klientów A. P. (1). Karoserii samochodu miała zostać oklejona naklejkami reklamującymi przedsiębiorstwo ojca chrzestnego powoda. Samochód służyć miał również powodowi do dojazdów z miejsca zamieszkania tj. W. do miejsca zatrudnienia i z powrotem. Wysokość przyszłego wynagrodzenia za świadczoną pracę uzgodniona została pomiędzy powodem a A. P. (1) na kwotę 1 600 zł brutto.

dowód: wydruk z (...), k. 68,

wydruk ze strony internetowej sklepu (...), k. 69,

zeznania świadka J. M., k. 119, 120,

zeznania świadka A. P., k. 120 – 122,

przesłuchanie powoda, k. 137 – 140

W wyniku kradzieży pojazdu nie doszło do zatrudnienia powoda przez jego ojca chrzestnego. Powód pozostawał bez pracy do listopada 2010 roku.

dowód: zeznania świadka J. M., k. 119, 120,

zeznania świadka A. P., k. 120 – 122,

przesłuchanie powoda, k. 137 – 140

Pismem z dnia 13 maja 2011 roku pełnomocnik powoda wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 25 000 zł w terminie 7 dni. Wezwanie zaadresowane zostało na adres ul. (...), (...)-(...) W.. Przesyłka jako niepodjęta zwrócona została na adres kancelarii pełnomocnika powoda.

dowód: pismo z 13.05.2011 r. wraz z dowodami doręczenia, k. 14 – 18

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie w części.

Powód domagał się zasądzenia od pozwanego odszkodowania w oparciu o treść art. 415 k.c., który stanowi, że kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Szkoda powoda przejawiała się w niemożności podjęcia obiecanego zatrudnienia w prowadzonym przez jego ojca chrzestnego – A. P. (1) przedsiębiorstwie zajmującym się sprzedażą części samochodowych. Siedziba przedsiębiorstwa usytuowana jest w miejscowości S., dokąd mieszkający na stałe we W. miał dojeżdżać należącym do niego samochodem osobowym marki R. (...) o numerze nadwozia (...). Charakter pracy powoda miał polegać na odbieraniu części samochodowych od dostawców znajdujących się w różnych częściach W. i przewożenia ich do siedziby przedsiębiorstwa, a także na dostarczaniu niektórych zakupionych części bezpośrednio klientom A. P. (1). Na pojeździe miały zostać umieszczone naklejki reklamujące sklep (...). Wobec utraty przedmiotowego pojazdu w wyniku kradzieży z powodem nie została zawarta umowa o pracę i do listopada 2010 roku pozostawał osobą bezrobotną. Sąd we wskazanym zakresie dał wiarę zeznaniom świadków J. M. (2), A. P. (1) oraz powoda i uznał fakt poniesienia przez powoda szkody za udowodniony.

Dnia 28 stycznia 2011 roku Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia II Wydział Karny w sprawie toczącej się pod sygnaturą akt II K 41/11 uznał w wyroku nakazowym M. B. oskarżonego o to, że w okresie od 23 czerwca 2009 roku do 16 marca 2010 roku we W. nabył samochód osobowy marki R. (...) o numerze nadwozia (...) o wartości 5 000 zł pochodzący z kradzieży na szkodę P. M. za winnego. Na podstawie zebranych dowodów Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia II Wydział Karny przyjął, że okoliczności czynu i wina oskarżonego nie budziły wątpliwości. Wyrok nakazowy z dnia 28 stycznia 2011 roku stał się prawomocny. Na mocy art. 422 k.c. za szkodę odpowiedzialny jest nie tylko ten, kto ją bezpośrednio wyrządził, lecz także ten, kto inną osobę do wyrządzenia szkody nakłonił albo był jej pomocny, jak również ten, kto świadomie skorzystał z wyrządzonej drugiemu szkody. Wobec braku w treści art. 422 k.c. przesłanek odpowiedzialności, niezbędne jest zastosowanie w każdym stanie faktycznym reguły zawartej w treści art. 415 k.c. Zgodnie z treścią art. 11 k.p.c. ustalenia wydane w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Aby zaistniało świadome skorzystanie ze szkody niezbędne jest uzyskanie korzyści, której źródłem jest szkoda wyrządzona innej osobie oraz świadomość zarówno uzyskania korzyści, jak i wyrządzenia drugiej osobie szkody. Wskazać należy, iż pomiędzy czynem korzystającego ze szkody a szkodą nie występuje adekwatny związek przyczynowy, albowiem warunkiem niezbędnym dla wystąpienia skorzystania ze szkody jest sam fakt zaistnienia szkody. Ponieważ pozwany został w postępowaniu karnym uznany za winnego określonego w treści art. 291 § 1 k.k. przestępstwa paserstwa na szkodę P. M., którego okoliczności nie budziły wątpliwości Sądu rozpoznającego sprawę w postępowaniu karnym, odpowiedzialność pozwanego M. B. była w niniejszej sprawie bezsporna.

Na mocy wyroku Sądu Najwyższego wydanego dnia 8 czerwca 1966 roku w sprawie toczącej się pod sygnaturą akt I PR 162/66 paser, który świadomie skorzystał z wyrządzonej drugiemu szkody obowiązany jest do jej naprawienia w stopniu odpowiadającym wartości nabytej rzeczy, pochodzącej z kradzieży, a nie jedynie do wysokości uzyskanych przez niego korzyści. Zgodnie zaś z treścią wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 1979 roku wydanego w sprawie toczącej się pod sygnaturą akt II CR 360/79 korzyść uzyskaną przez pasera wyznacza wartość przyjętego przez niego mienia pochodzącego z przestępstwa, nie zaś zysku, jaki otrzymał sprzedając później to mienie. Wysokość szkody powoda ustalona została w postępowaniu karnym w wysokości 5 000 zł, zatem w oparciu wskazane wyżej stanowisko judykatury kwota ta stanowiła górną granicę odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego. Dla ustalenia wartości przedmiotu nabytego przez osobę korzystającą ze szkody należy przyjąć wartość tego przedmiotu jaką miał on, gdy znajdował się w majątku poszkodowanego, przy odpowiednim zastosowaniu art. 363 § 2 k.c., na mocy którego w przypadku konieczności naprawienia szkody w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania. Jak ustalił Sąd w oparciu o znajdujące się w aktach sprawy dokumenty, przedmiotowy pojazd nabyty został za kwotę € 200 i taką też należało ustalić jego wartość. Średni kurs Euro opublikowany w dniu orzekania tj. 5 marca 2013 roku przez Narodowy Bank Polski wynosił 4,135 zł. Wartość samochodu osobowego marki R. (...) o numerze nadwozia (...) wynosiła zatem w dniu 5 marca 2013 roku 827 zł (€ 200 x 4,135 zł).

O odsetkach od kwoty zasądzonej orzeczono na podstawie art. 481 k.c., który stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W treści wezwania do zapłaty z dnia 13 maja 2011 roku powód określił pozwanemu siedmiodniowy termin do zapłaty. Powód domagał się zatem zasądzenia od pozwanego odsetek ustawowych liczonych od dnia 24 maja 2011 roku. Korespondencja zawierająca wezwanie do zapłaty nie została przez pozwanego podjęta. Wezwanie do zapłaty zaadresowane zostało na adres ul. (...), (...)-(...) W.. Jak ustalono w toku sprawy pozwany zamieszkuje we W. przy ul. (...), natomiast w budynku przy ul. (...) znajduje się siedem lokali mieszkalnych, zaś lokal oznaczony numerem (...) zamieszkiwany jest przez rodziców pozwanego. Wobec nieprawidłowego doręczenia pozwanemu wezwania do zapłaty z dnia 13 maja 2011 roku, zasądzenie odsetek mogło nastąpić najwcześniej od dnia wytoczenia niniejszego powództwa.

Pozwany złożył skutecznie sprzeciw od wyroku zaocznego z dnia 9 lutego 2013 roku. Wyrok zaoczny zaskarżony został w zakresie punktu I, III i IV. Art. 347 k.p.c. stanowi, iż po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd wydaje wyrok, którym wyrok zaoczny w całości lub części utrzymuje w mocy albo uchyla go i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

Mając powyższe na względzie należało orzec, jak w punktach I – III sentencji wyroku.

Powództwo uwzględnione zostało jedynie w części, a zatem orzeczenie o kosztach oparto na treści art. 100 k.p.c., na mocy którego w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

Uwzględniając wynik procesu powód wygrał w 3,31 %, a pozwany w 96,69 %. Dlatego też obowiązkiem zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi Sąd w całości obciążył powoda.

Pozwany w niniejszej sprawie poniósł koszty w postaci opłaty sądowej od sprzeciwu od wyroku zaocznego w kwocie 480 zł, kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 2 400 zł (§ 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, Dz. U. z 2002 roku, nr 163, poz. 1348 z późn. zm.) oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, co łącznie wyniosło 2 897 zł.